

KRAJSKÝ ÚŘAD

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Čj.: MSK 142815/2023
Sp. zn.: ŽPZ/25739/2023/GAC
246.2 A10
Vyřizuje: Ing. Michal Gacka
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 469
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2024-02-20

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 75 odst. 1 písm. c) a § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), **rozhodl takto:**

Právnícké osobě město Bohumín, IČO 00297569, se sídlem Masarykova 158, 735 81 Bohumín (dále jen „žadatel“), jakožto účastníku řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, **se** podle § 56 odst. 1 a odst. 2 c) a odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny (v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí)

I.

povoluje výjimka ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů (dále jen „ZCHD“), uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zařazených dle přílohy č. III vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny do

kategorie ohrožených druhů:

- desítek jedinců **veverky obecné** (*Sciurus vulgaris*), ze zákazů rušit jedince; poškozovat, ničit jimi užívaná sídla;
- jednotek jedinců **lejska šedého** (*Muscicapa striata*), ze zákazu rušit jedince; poškozovat, ničit jimi užívaná sídla;

Tel.: 595 622 222
Fax: 595 622 126

IČ: 70890692
DIČ: CZ70890692
ID DS: 8x6bxsd
Č. účtu: 1650676349/0800

www.msk.cz

kategorie silně ohrožených druhů:

- desítek jedinců **netopýrů** / ostatní druhy / (*Microchiroptera*), zejména netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*), netopýra stromového (*Nyctalus leisleri*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*), netopýra severního (*Eptesicus nilssonii*) a netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), ze zákazů rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat jedince; poškozovat, ničit či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla;
- jednotek jedinců **žluvy hajní** (*Oriolus oriolus*), ze zákazu rušit jedince; poškozovat, ničit jimi užívaná sídla;
- desítek jedinců **lesáka rumělkového** (*Cucujus cinnaberinus*), ze zákazu rušit, chytat, usmrcovat jedince; poškozovat a ničit jimi užívaná sídla;

v souvislosti s realizací záměru „Omezování výskytu jmelí bílého v Bohumíně II“ (dále jen „záměr“), realizovaného v k. ú. Nový Bohumín, Starý Bohumín, Skřečůň, Pudlov a Kopytov, obec Bohumín, který řeší ošetření (včetně kácení) 256 ks stromů specifikovaných v příloze č. 1 tohoto rozhodnutí – „Tabulka B – Poloha stromů“.

Povolení výjimky je vázáno na splnění následujících podmínek:

1. Žadatel na své náklady zajistí dozor odborně způsobilé osoby – zoologa (dále jen „odborný dozor“), která:
 - a) Před zahájením zásahu (minimálně 14 dnů předem) provede v místě realizace záměru kontrolu zaměřenou na ověření aktuálního výskytu ZCHD uvedených ve výrokové části tohoto rozhodnutí a jejich potenciálních úkrytů, zejména pak budou vhodnými prostředky (barvou, páskou) označeny stromy s dutinami, které představují úkrytové možnosti ZCHD netopýrů a veverky obecné, a o této skutečnosti vyrozumí před realizací zásahu krajský úřad ve smyslu podmínky č. 4 tohoto rozhodnutí.
 - b) V průběhu realizace záměru bude provádět dle potřeby pravidelný monitoring výskytu ZCHD a zajistí provedení nezbytných opatření za účelem minimalizace negativních vlivů v případě jejich zjištění v místě realizace zásahu dle podmínek tohoto rozhodnutí.
 - c) O všech provedených úkonech učiní písemný záznam, a to buďto do stavebního deníku, je-li v rámci realizace záměru veden, nebo samostatně.
2. Ošetřování stromů, tzn. ořez i kácení s ověřeným výskytem ZCHD netopýrů provedeným v souladu s podmínkou č. 1 a) tohoto rozhodnutí lze provádět v období 15. 3. – 31. 3. nebo 1. 9. – 15. 11. kalendářního roku, tzn. výhradně mimo období možného výskytu letní nebo zimní kolonie netopýrů a dále za splnění dalších předpokladů, konkrétně:
 - a) Pokud bude vchod do dutiny přístupný a bude mít vhodný tvar, bude instalována jednosměrná uzávěra, která bude na vletovém otvoru umístěna minimálně 5 dnů před ošetřením.
 - b) V případě, že nebude možné použít jednosměrnou uzávěru, bude nejprve odstraněna část stromu s dutinou tak, že řez bude veden v předpokládaném zdravém dřevě nad a pod dutinou. Odříznutá část stromu s dutinou bude před provedením řezů zajištěna proti pádu a následně spuštěna šetrně na zem (např. pomocí plošiny či lana a pokud možno ve vodorovné poloze) a ponechána na bezpečném místě po dobu minimálně 24 hodin, s nezakrytým vstupním otvorem, tak, aby netopýři měli možnost úkryt opustit.

- c) Při kácení nebo odstraňování částí stromů s dutinou vzniklou pnutím bude postupováno tak, aby nedošlo k náhlému uvolnění tlaku a uzavření vletového otvoru.
- d) V případě nálezu netopýrů v pokáceném stromě (pokud sami neodletí) je nezbytné ihned kontaktovat Záchranou stanici Bartošovice (ZO ČSOP Nový Jičín – Záchraná stanice a Dům přírody Poodří, <https://csopnj.cz/kontakty/> - tel. 602 271 836). Na místě kácení bude k dispozici papírová krabice pro případné umístění nalezených jedinců netopýrů do doby předání pracovníkům záchrané stanice.
3. Ostatní dřeviny lze s ohledem na biologické nároky ZCHD veverka obecná, žluva hajní, lejssek šedý, lesák rumělkový ošetřovat v období od 1. 9. do 31. 3. kalendářního roku, a to v závislosti na jejich aktuální aktivitě v místě realizace záměru a za splnění dalších předpokladů, konkrétně:
- a) Stromy rostoucí ve stromořadí na ul. Oderská u Velkého Kališova jezera v Bohumíně (konkrétně stromy inv. č. 97, 109, 110, 111, 113, 116 a 117), jejichž poloha je znázorněna v Situaci – část 6, která je přílohou č. 2 tohoto rozhodnutí se zaznamenaným či pravděpodobným výskytem lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*), budou ošetřeny v souladu s žadatelem přeloženým návrhem, tzn. že na těchto dřevinách bude proveden řez zdravotní (S-RZ), tj. odstranění částí stromu v souvislosti se zajištěním jeho statiky a provozní bezpečnosti nebo redukce obvodová (S-RO) za účelem zmenšení náporové plochy koruny a snížení těžiště stromu.
- b) Stromy se zjištěným aktuálním výskytem sídel ZCHD veverka obecné, žluvy hajní nebo lejska šedého, provedeným na základě kontroly v souladu s podmínkou č. 1 a) tohoto rozhodnutí, lze ošetřovat nebo kácet až v době, kdy jedinci těchto ZCHD (nebo jejich vývojová stadia) tyto sídla opustí. O provedení této kontroly učiní odborný dozor záznam dle podmínky č. 1 odst. c) tohoto rozhodnutí.
4. Žadatel oznámí minimálně 15 dnů před realizací záměru, nejlépe elektronicky na adresu posta@msk.cz nebo datovou zprávou (ID DS 8x6bxsd), identifikační údaje osoby, která bude v rámci realizace předmětného záměru provádět odborný dozor (viz podmínka č. 1 tohoto rozhodnutí). Žadatel je dále povinen obdobným způsobem krajský úřad v průběhu realizace záměru informovat alespoň 5 pracovních dnů předem o plánovaných nezbytných opatřeních realizovaných ve smyslu podmínek č. 1-3 tohoto rozhodnutí a o všech plánovaných kontrolních dnech v rámci realizace záměru. Žadatel umožní povolujícímu orgánu provádět kontroly plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním. Oznámení a sdělení budou označena číslem jednací MSK 142815/2023 a názvem záměru „Omezování výskytu jmelí bílého v Bohumíně II“.
5. V souladu s § 56 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny je žadatel povinen do 31. 12. každého roku nahlásit krajskému úřadu zásah provedený na základě této výjimky, tj. po dobu její platnosti stanovenou tímto rozhodnutím.
6. Žadatel do 30 dnů od ukončení platnosti této výjimky zašle krajskému úřadu písemnou závěrečnou zprávu, ve které uvede zejména zhodnocení dodržení podmínek tohoto rozhodnutí, a která dále bude obsahovat doklady prokazující řádné splnění stanovených podmínek (tzn. záznamy odborného dozoru pořízené v souladu s podmínkou č. 1 bodu c) tohoto rozhodnutí a fotodokumentaci, případně další podklady prokazující plnění podmínek tohoto rozhodnutí).
7. Výjimka je povolena do 31. 3. 2027.

Inventarizační čísla stromů jsou uváděna v souladu s dokumentací předloženou žadatelem, konkrétně Technické zprávy „Omezování výskytu jmelí bílého v Bohumíně II“, Textové a výkresové části (8/2023), zpracovatel Ing. Petra Ličková.

II.

v souladu s § 51 odst. 3 správního řádu **zamítá část žádosti žadatele o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany ZCHD**, uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, zařazeného dle přílohy č. III vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny do kategorie ohrožených druhů, konkrétně

- desítek jedinců **veverka obecné** (*Sciurus vulgaris*) **ze zákazu chytat, zraňovat nebo usmrcovat jedince; poškozovat, ničit či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo přemísťovat užívaná sídla** a
- jednotek jedinců **žluvy hajní** (*Oriolus oriolus*) a **lejska šedého** (*Muscicapa striata*) **ze zákazu přemísťovat užívaná sídla**

v souvislosti s realizací záměru „Omezování výskytu jmelí bílého v Bohumíně II“ (dále jen „záměr“), realizovaného v k. ú. Nový Bohumín, Starý Bohumín, Skřečůň, Pudlov a Kopytov, obec Bohumín.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 25. 10. 2023 žádost žadatele o povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje blíže zvláště chráněných druhů v souvislosti s realizací záměru, která neobsahovala uvedení početnosti ZCHD podle § 5b odst. 3 písm. a) zákona o ochraně přírody a krajiny; doložení situačního zákresu za účelem identifikace sídel ZCHD; uvedení konkrétních zákazů ze základních podmínek ochrany dle § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny; uvedení veřejného zájmu, který převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo je v zájmu ochrany přírody dle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny; důvod pro udělení výjimky dle § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny; prokázání neexistence jiného uspokojivého řešení; zhodnocení, zda povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany (§ 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny) a uvedení doby, na kterou je povolení výjimky požadováno. Z tohoto důvodu krajský úřad žadatele vyzval k odstranění vad podání a současně usnesením čj. MSK 157337/2023, ze dne 23. 11. 2023 předmětné řízení přerušil. Vady podání byly žadatelem odstraněny podáním doručeným krajskému úřadu dne 21. 12. 2023. Žádost obsahovala Projektovou dokumentaci „Omezování výskytu jmelí bílého v Bohumíně II“, Ing. Petra Ličková, 2023 (technickou zprávu, tabulkovou část, situace) a Biologický průzkum „Likvidace jmelí bílého v Bohumíně II“, 2023, zpracovaný Mgr. Adriánem Czernikem a RNDr. Petrem Kočárkem, Ph. D. (dále jen „biologický průzkum“).

Dnem doručení podání bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyrozuměl (dopisem čj. MSK 15097/2024, ze dne 25. 1. 2024) všechny jemu známé účastníky řízení a spolky, které u krajského úřadu podaly žádost, aby byly předem informovány o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Účastníkem řízení je dle § 27 odst. 1 správního řádu žadatel. V zákonem stanovené lhůtě podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny nebyla krajskému úřadu písemně oznámena účast spolků, jejichž hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny.

Cílem realizace záměru „Omezování výskytu jmelí bílého v Bohumíně II“ jsou plochy se stromy napadenými jmelím bílým ve městě Bohumíně. Realizace záměru zahrnuje ošetření u celkem 256 stromů, z nichž část (156 ks) bude ošetřena řezem (14 ks) bude převedeno na provozně bezpečná torza a část (100 ks) bude skácena. Dle biologického průzkumu byl v zájmovém území zaznamenán ve stromovém porostu (inv. č. 225, 226, 229, 230, 231, 232) ve Starém Bohumíně výskyt 1 páru lejska šedého a v blízkosti Velkého Kališova jezera byl pozorován výskyt 5 jedinců žluvy hajní – hnízdění těchto zvláště chráněných druhů je v těchto lokalitách pravděpodobné. V blízkosti dřevin s dutinami byly zaznamenány přelety netopýrů (*Microchiroptera*), výskyt kolonie se však prokázat nepodařilo, nicméně stromy s dutinami jsou vhodným úkrytovým stanovištěm netopýrů a některé mohou poskytovat rovněž sezónní úkryty. V lokalitě Velkého Kališova jezera byla zaznamenána existence několika kulovitých hnízd veverka obecné. Ostatní lokality skýtají pro veverka obecnou vhodné úkrytové možnosti v trsech jmelí. Lesák rumělkový byl zaznamenán ve stromořadí na ul. Oderská u Velkého Kališova jezera (stromy inv. č. 29-117). Konkrétně se jednalo o nález larev v suché větvi topolu kanadského (49°55'33"N, 18°20'53"E) v rámci posuzované aleje. Kromě toho byly larvy zaznamenány v přiléhající části Hraničních meandrů Odry na suché části vrby (49°55'46"N, 18°20'50"E). Jedná se tedy o lokalitu širšího rozsahu a posuzovaná alej je její součástí. V rámci plánovaných zásahů proto doporučujeme ponechání několika torz kmenů dotčených dřevin (topoly, lípy, vrby), vysokých alespoň 3 m. Musí se jednat o přirozeně stojící torza, nikoliv o svozy pokácených kmenů, které nejsou vhodné pro vývoj lesáka z důvodu rozvoje plísni. Doporučený počet torz/alej je 5-10.

Výjimku ze zákazů u ZCHD podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny povoluje orgán ochrany přírody v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. U ZCHD, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských unie, lze výjimku udělit kromě převažujícího veřejného zájmu nebo zájmu ochrany přírody jen z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, za předpokladu neexistence jiného uspokojivého řešení a v případě, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. ZCHD žluva hajní (*Oriolus oriolus*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), netopýři (*Microchiroptera*) a lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*) jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie a pro udělení výjimky musí být v tomto případě splněny všechny výše uvedené předpoklady. V případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů platí ve smyslu § 56 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny pro obsah rozhodnutí podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny obdobně ust. § 5b odst. 3 téhož zákona.

K bionomii ZCHD, které jsou předmětem této výjimky krajský úřadu uvádí:

- Netopýři (*Microchiroptera*) patří mezi savce do skupiny označované jako řád letouni. Jedná se o živočichy s převážně noční aktivitou, ovšem některé druhy však vyletují z úkrytů ještě před soumrakem. Od května do července vytváří samice netopýrů seskupení označované jako letní kolonie. Během měsíce srpna se letní kolonie postupně rozpadají a začíná období tzv. podzimních přeletů. Od konce října a během listopadu se začínají netopýři stěhovat do zimních úkrytů, kterými jsou především různé sklepy, staré štoly a jeskyně. Zde postupně upadají do stavu tzv. hibernace, kdy se výrazně snižuje jejich tělesná teplota a zpomalují všechny životní procesy. Tak přečkávají s minimální spotřebou energie nepříznivé zimní měsíce, přičemž využívají pouze nashromážděné tukové zásoby. Od konce února a během března opouštějí netopýři zimoviště a nastává období tzv. jarních přeletů, na jehož konci se opět postupně formují letní kolonie. Výskyt netopýrů byl dle biologického průzkumu u vytipovaných celků dřevin s dutinami. V záměrem dotčeném území byla zaznamenána přítomnost netopýra severního (*Eptesicus nilssoni*), netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*), netopýra stromového (*Nyctalus leisleri*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýra nejmenšího

(*Pipistrellus pygmaeus*), etopýra parkového (*Pipistrellus nathusii*), netopýra dlouhouchého (*Plecotus austriacus*) a netopýra pestrého (*Vespertilio murinus*). V rámci záměru se vyskytuje několik dřevin s dutinami po datlovitých ptácích či s puklinami, které pro netopýry mohou být vhodným úkrytem, a to jak pro individuální úkryty během roku či zimování u otužilejších druhů, tak i pro letní kolonie. Dle biologického průzkumu není vzhledem k charakteru záměru potřebné aplikovat kompenzační opatření. Dostatečným zmírňujícím opatřením bude převedení části dřevin s dutinami na provozně bezpečná torza, jak je navrženo dle projektu, která budou těmto živočichům sloužit i nadále popřípadě dojde k vytváření dutin pro ně vhodných. Biologický průzkum dále doporučuje stanovit postup prací tak, aby v průběhu realizace záměru bylo omezeno riziko škodlivého zásahu do jejich přirozeného vývoje na minimum (instalace jednosměrných závěr před realizací zásahu, způsoby provádění zásahu v případě specifických částí stromů), a dále postup při nálezů netopýrů v pokáceném stromě.

- Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) žije po většinu roku samotářsky, kromě období rozmnožování. Staví si kulovitá hnízda na silnějších větvích v korunách stromů, někdy využívá dutiny stromů nebo opuštěná hnízda ptáků. Zimní hnízda jsou kulovitá a mnohem důkladněji postavená než letní. Může mít zpravidla dva, někdy až tři, vrhy mláďat za rok a v každém vrhu má obvykle 2-3 veverčata. Veverka v zimě neupadá do zimního spánku. Dle biologického průzkumu byl v území dotčeném realizací záměru zaznamenán nález ojedinělých hnízd veverky obecné, konkrétně na topolech u Velkého Kališova jezera v porostech jmelí (*Viscum album*) vysoko v korunách stromů. Nelze vyloučit, že se tato hnízda vyskytují i v jiných částech řešeného území a konkrétních dřevin. Dle biologického průzkumu není vzhledem k charakteru záměru potřebné aplikovat kompenzační opatření. Dostatečným zmírňujícím opatřením bude převedení části dřevin s dutinami na provozně bezpečná torza, jak je navrženo dle projektu, která budou těmto živočichům sloužit i nadále popřípadě dojde k vytváření dutin pro ně vhodných.
- Žluva hajní (*Oriolus oriolus*) je mírně teplomilný lesní až lesostepní druh ptactva vázaný na listnaté, smíšené nebo borové lesy, hájky či skupinky stromů a keří v otevřené krajině. Hnízdo si splétá obvykle vysoko v korunách stromů, kde tráví také většinu času, k zemi slétává jen vzácně. Potrava je podle okolností živočišná i rostlinná. Z živočišné potravy je to především hmyz, který sbírá v korunách stromů nebo loví v letu, z rostlinné potravy jsou to dužnaté plody různých dřevin. Jedná se o přísně tažný druh zimující ve střední a jižní Africe. V ČR hnízdí zpravidla od května do srpna, na zimoviště migruje v září – říjnu. S ohledem na opakovaný výskyt v hnízdním období a hlasové projevy lze dle biologického průzkumu přítomnost tohoto druhu považovat za potenciálně hnízdní. Biologický průzkum uvádí, že výskyt žluvy hajní byl zaznamenán při přeletech a zpěvu ve stromových porostech podél vodního toku Bohumínská stružka a stromových porostech kolem Kališova jezera. Ke škodlivému zásahu by mohlo dojít pouze za předpokladu, že by byly dřeviny káceny v období hnízdění žluvy hajní.
- Lejsek šedý (*Muscicapa striata*) se vyskytuje jednotlivě na okrajích porostů listnatých dřevin nebo v zahradách, alejích a sadech. Hnízdění probíhá jednotlivě. Nejčastěji jsou hnízda umístěna na stromě (v polodutinách a paždí větví u kmenu) nebo v keři, méně často pak na budovách nebo jiných vhodných místech. Lejsci šedí obvykle začínají hnízdit od května do července. Mláďata mohou opustit hnízdo po cca 30 dnech od snesení snůšky. V ČR jde o pravidelně hnízdící druh, který se vyskytuje na většině území. Početnější je více v nižších a středních polohách. Ze zimoviště přiletá od konce dubna do počátku května. Odlet probíhá během srpna a září. Biologický průzkum uvádí, že se tento ZCHD vyskytuje v širším okolí realizace záměru a také v porostech kolem Kališova jezera. Ke škodlivému zásahu by mohlo dojít pouze za předpokladu, že by byly dřeviny káceny v období hnízdění lejseka šedého.
- Lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*) je druh brouka, který se vyvíjí v hniјícím vlhkém, černohnědě zbarveném lýku pod uvolněnou borkou padlých či zlomených listnatých stromů nebo ulomených silných větvích. Hlavní hostitelské rostliny jsou buk, osika a další topoly, duby i jiné listnáče. Larvy i dospělci

se živí hniјícím lým, larvy jsou pŕiležitostně dravé. Vývoj trvá minimálně dva roky, dospělci brouci se líhnou na konci léta či na podzim, přezimují a na jaře se páří a kladou vajíčka. Nejčastěji jsou nalézáni na podzim a v časném jaře. Dospělce je možno najít v kmenech v časnějším stadiu rozpadu, nezřídka i v čerstvě padlých kmenech. To pravděpodobně souvisí s dynamikou druhu a rozpadu dřeva. Dospělci vyhledávají čerstvější kmeny, zatímco larvy na daných kmenech zůstávají, aby dokončily svůj vývoj. Pro přežití populací lesáka rumělkového je nutno zajistit kontinuální výskyt substrátu vhodného pro vývoj druhu, tj. zachovat na dané lokalitě co nejvyšší počet starých stromů a starého dřeva v přirozeném rozkladu. Dle biologického průzkumu byl nález larev v na ul. Oderská u Velkého Kališova jezera – vrba inv. č. 97, lípy inv. č. 109, 110, 113, 116 a 117 a vrby inv. č. 111 (dle dokumentace se jedná o stromy, které budou zachovány). V rámci plánovaných zásahů doporučuje biologický průzkum ponechání několika torz kmenů dotčených dřevin (topoly, lípy, vrby), vysokých alespoň 3 m, které mohou být buďto rozptýleny po aleji, nebo ve shluku na jednom místě (což je vhodnější varianta). Musí se jednat o přirozeně stojící torza, nikoliv o svozy pokácených kmenů.

Krajský úřad se nejprve zabýval poměřením veřejného zájmu spočívajícího v odstranění jmelí v rámci ošetření stromů rostoucích v k. ú. Nový Bohumín, Starý Bohumín, Skřečůň, Pudlov a Kopytov, obec Bohumín ve vztahu k zájmu na ochraně dotčených ZCHD živočichů specifikovaných ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Otázka zjišťování existence veřejného zájmu, resp. zájmů, a jejich vzájemné poměřování je jednou ze základních skutečností, se kterou se orgány ochrany přírody musí vypořádat při rozhodování, zda výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny povolit či nikoli. Ačkoli pojem „veřejný zájem“ obecně není právním řádem výslovně obsahově vymezen, lze z povahy věci dovodit, že zájem je zájmem veřejným, jestliže je zájmem celé nebo podstatné části společnosti (veřejnosti) a směřuje k všeobecnému blahu a dobru. Zájmy (důvody) uvedené žadatelem shledává krajský úřad jako zájmy směřující jednak vůči veřejnosti, která využívá území obce ke svým aktivitám (pohyb osob, parkování apod.) i vůči užitkům věci, které přesahují užitky plynoucí ze soukromého vlastnictví. Z tohoto pohledu lze zájem na realizaci předmětného záměru označit za zájem veřejný související s omezením šíření jmelí bílého, jako faktor, který významně ovlivňuje snížení životnosti a provozní bezpečnost napadených stromů a současně zájmu na zajištění bezpečnosti obyvatel a návštěvníků města Bohumín. Zájem na ochraně přírody lze v tomto konkrétním případě definovat jako zájem na ochraně jedinců, jejich vývojových stadií a stanovišť (úkrytových možností a míst vhodných k rozmnožování) ZCHD specifikovaných ve výroku tohoto rozhodnutí. Dle žadatelem předloženého biologického průzkumu hrozí v rámci realizace záměru škodlivý zásah do přirozeného vývoje ZCHD veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) v souvislosti s ničením jejich hnízd nacházejících se na dřevinách v okolí Kališova jezera, které lze také charakterizovat jako poškozování jejich biotopu. S ohledem na celoroční aktivitu veverky obecné pak v rámci záměru bude docházet k jejímu rušení (při ořezávání a kácení stromů). Veverka obecná je ovšem hbitým a dostatečně plachým a mobilním druhem, který je schopen v případě vyrušení místo bezpečně opustit. ZCHD ptáků lejsek šedý (*Muscicapa striata*) a žluva hajní (*Oriolus oriolus*) by mohly být na stanovišti rušení za předpokladu, že by k ošetření stromů docházelo v době jejich hnízdění (což je s ohledem na termínové omezení realizace záměru prakticky vyloučeno). Záměr však lze charakterizovat jako zásah do jejich biotopu spojený se zákazy poškozování nebo ničení jimi užívaných sídel. ZCHD lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*) byl v místě realizace záměru zaznamenán na lokalitě ul. Oderská v Bohumíně. V rámci provádění a kácení hrozí kromě jejich rušení také fyzické ohrožení jedinců nebo vývojových stadií tohoto ZCHD (zákazy zraňování či usmrcování nebo poškozování nebo ničení jejich vývojových stadií). Záměr je také spojen s činnostmi, které lze charakterizovat jako poškozování nebo ničení jimi užívaných sídel. V případě netopýrů (*Microchiroptera*) biologický průzkum neuvádí žádné konkrétní stanoviště, na kterém by se mohli tyto skrytě žijící živočichové

ukrývat nebo rozmnožovat, přesto lze s ohledem na stav a stáří ošetřovaných dřevin v místě realizace záměru předpokládat minimálně existenci sezónních úkrytů. Činnosti spojené s realizací záměru mohou způsobit jak fyzické ohrožení jedinců nebo jejich vývojových stadií, ale s ohledem na rozmanitost úkrytů také poškozování nebo ničení jimi užívaných sídel. V krajním případě by pak mohlo dojít k manipulaci s jedinci v rámci jejich uvíznutí v dutině stromu, nebo v případě jejich zranění. Krajský úřad v souvislosti s výše uvedeným považuje za významnou tu skutečnost, že jedním z hlavních opatření ke zmírnění škodlivého zásahu do přirozeného vývoje dotčených ZCHD je termínové omezení prací, které takové riziko maximálně minimalizuje. Dle žadatelem předložených podkladů je stabilita ošetřovaných stromů negativně ovlivněna silným výskytem jmelí bílého a jejich ošetření (včetně kácení některých z nich) je v tomto smyslu opodstatněné. Zhodnocením cílů záměru pak dospěl krajský úřad k závěru, že navrhovaná opatření na dřevinách jsou nezbytná rovněž v souvislosti s ochranou výše uvedených ZCHD, neboť se jimi prodlužuje délka dožití jednotlivých stromů (vyjma výjimečně kácených). Míra dotčení předmětných ZCHD, respektive jejich biotopů za podmínky provedení stanovených ochranných opatření tedy vede krajský úřad k závěru o převaze veřejného zájmu na realizaci záměru nad veřejným zájmem na ochraně přírody, v míře, v jaké má být realizací tohoto záměru v dané lokalitě dotčen. Na základě výše uvedeného je krajský úřad toho názoru, že zákonná podmínka prokázání převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody je tímto splněna.

Ve věci posouzení důvodů uvedených žadatelem a taxativně vymezených v ust. § 56 odst. 1 a odst. 2 c) zákona o ochraně přírody a krajiny (v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí) krajský úřad konstatuje, že tyto žadatelem uváděné důvody k povolení výjimky odpovídají odůvodnění žádosti a charakteru záměru. Jedním z hlavních cílů záměru je prodloužení životnosti stávajících stromů, a to mechanickým odstraněním jmelí bílého, které je rizikovým faktorem jak v souvislosti s životností stromů, tak i snížením jejich provozní bezpečnosti. Zlepšením stavu stromů pak současně dochází k existenci vhodných biotopových podmínek pro různé druhy živočichů v delším časovém horizontu. Součástí záměru je rovněž kácení neperspektivních dřevin s negativně hodnocenou stabilitou, a to rovněž za účelem zajištění bezpečnosti širokého okruhu osob. Dalším důvodem realizace záměru je snížení objemu jmelí bílého v dané lokalitě, čímž se omezí jeho šíření do okolí. V tomto lze spatřovat důvod s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Krajský úřad na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že žadatelem uváděné důvody taxativně stanovené v § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny odpovídá charakteru a cílům předmětného záměru.

K posouzení možnosti existence jiného uspokojivého řešení žadatel uvedl, že při hodnocení tohoto kritéria vycházel z dostupných podkladů pro omezení jmelí bílého na dřevinách předložených žadatelem. Z dokumentace je zřejmé, že předmětem záměru je současně zajištění provozní bezpečnosti dřevin, kterou je potřeba řešit navrhovaným ošetřením (ořezem, případně kácením). K chemickému ošetření růstovým regulátorem Ethephonem krajský úřad uvádí, že tímto způsobem dochází k tlumení růstu jmelí bílého, kdy dochází k rozpadu keřků, nikoliv k zániku haustorií. Tento způsob odstraňování jmelí nemá žádný vliv na řešení provozní bezpečnosti stromů. Posouzením Standardu péče o přírodu a krajinu Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky SPPK A02 0009:2019 dospěl krajský úřad k závěru, že jiné uspokojivé řešení daného stavu neexistuje, neboť krajskému úřadu není známo, že existuje jiný způsob provedení záměru ani opatření, které by bylo možné provést bez škodlivého zásahu do přirozeného vývoje předmětných ZCHD, neboť přípravky obsahující růstový regulátor Ethephon jsou pro živé organismy toxické (a s ohledem na možný výskyt netopýrů v dutinách stromů nelze tento způsob omezení šíření jmelí

akceptovat). Předpoklad posouzení existence jiného uspokojivého řešení podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny je dle názoru krajského úřadu naplněn.

Výjimku ze zákazu škodlivého zásahu do přirozeného vývoje ZCHD lze dále udělit, jen pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Zákon o ochraně přírody a krajiny dle ust. § 3 odst. 1 písm. t), považuje stav druhu z hlediska ochrany za „příznivý“ jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování druhu. K problematice ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany ve vztahu k výskytu a životnímu cyklu výše uvedených ZCHD krajský úřad uvádí: V případě ZCHD ptactva bude záměr realizován mimo jejich hnízdní období, tudíž jejich fyzické ohrožení lze jednoznačně vyloučit. V případě lejska šedého i žluvy hajní se pak jedná o druhy, jejichž rozmnožování není vázáno na opakované využití jejich hnízda a nepřímý vliv spočívající v omezení jejich hnízdních možností lze rovněž vyloučit. V případě netopýrů biologický průzkum uvádí, že v rámci realizace záměru bude zachován dostatek úkrytových možností, a to jak v místě realizace záměru, tak i v jeho okolí. Přestože povolení výjimky počítá rovněž s možností, že dojde k fyzickému ohrožení jedinců, je s ohledem na termínové omezení realizace záměru negativní ovlivnění jejich místní či regionální populace vyloučeno. S ohledem na skutečnost, že lesák rumělkový je vázán na stromy s výskytem mrtvého, rozkládajícího se dřeva, není možné se zcela vyhnout situaci, kdy dojde realizací záměru k zmenšení počtu jeho potenciálních stanovišť nebo dokonce dočasnému snížení jeho populace v místě realizace záměru, a to i za předpokladu ponechání 5-10 stromů ve formě torza. Zhodnocení širšího okolí ovšem vede krajský úřad k závěru, že realizace záměru v tomto konkrétním případě není faktorem, který by mohl ovlivnit dosažení či udržení příznivého stavu tohoto druhu z hlediska ochrany, neboť v bezprostřední blízkosti se nachází dostatek přírodních stanovišť s potenciálem jeho výskytu. V případě městské zeleně lze výskyt tohoto druhu označit jako okrajové stanoviště místní populace, jejíž těžiště se nachází na extenzivně udržovaných plochách. V případě veverky obecné se jedná v současnosti o běžný a v městském prostředí hojný druh s vysokou mírou adaptability na změny prostředí. Na základě výše uvedeného dospěl krajský úřad k závěru, že realizací záměru nedochází k ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu dotčených ZCHD z hlediska ochrany ve smyslu § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Kontrolní opatření stanovená v podmínkách tohoto rozhodnutí doplňují jiné způsoby kontroly podle zákona o ochraně přírody a krajiny a směřují především k evidenční povinnosti, zejména pak ve vztahu k činnostem, při kterých bude docházet k možnosti škodlivého zásahu do přirozeného vývoje ZCHD dotčených realizací záměru. Způsob kontrol, který správní orgán stanovil jako průběžnou či následnou kontrolu plnění stanovených povinností (§ 56 odst. 6 v návaznosti na ust. § 5b písm. c) a d) zákona o ochraně přírody a krajiny). K náležitostem rozhodnutí o povolení výjimky krajský úřad uvádí, že důvodem pro povolení výjimky je realizace záměru, který řeší ošetření dřevin napadených jmelím bílým, a to za účelem jeho šíření a současně zajištění provozní bezpečnosti dřevin rostoucích ve veřejném prostoru.

Podle podmínky č. 1 je třeba, aby k vlastnímu zahájení realizace záměru došlo až po řádném odborném prověření aktuálního výskytu předmětných ZCHD. Přítomnost odborného dozoru směřuje k zajištění odpovídající kvality dohledu nad aktuální situací výskytu ZCHD na lokalitě a zajištění provedení nezbytných opatření za účelem minimalizace negativních vlivů na předmětné ZCHD (monitoring aktuálního výskytu ZCHD a jejich potenciálních úkrytů; zajištění provedení nezbytných opatření za účelem minimalizace negativních vlivů v případě jejich zjištění v místě realizace záměru a dokumentaci postupu realizace záměru ve vztahu

k dotčeným ZCHD). Stanovením podmínky č. 1 je tedy vyjádření zhodnocení celé situace v kontextu doby provádění stavby, výskytu ZCHD a reálnosti záměru na doporučení autorizované osoby. Odborný dozor bude provádět dle potřeby průběžný monitoring po celou dobu realizace stavby. Stanovení podmínky vychází z § 56 odst. 6 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny, které ukládá orgánu ochrany přírody specifikovat způsob kontrol, který jím bude prováděn.

V podmínkách č. 2 a 3 krajský úřad stanovil termínové omezení provádění prací s ohledem na výskyt konkrétních ZCHD, a to zejména s ohledem na biologické nároky zejména ZCHD veverka obecná, lejssek šedý a žluva hajní. Termínové omezení je rovněž stanoveno s ohledem na možný výskyt ZCHD netopýrů. Stanovení termínového omezení pak vychází ze závěrů biologického průzkumu předloženého žadatelem.

V podmínce č. 2 jsou rovněž stanoveny další podmínky upřesňující postup při ošetření stromů s výskytem ZCHD netopýrů, které vychází nároků těchto druhů a je rovněž uvedeno v biologickém průzkumu. Cílem tohoto upřesnění je minimalizace rizika škodlivého zásahu u těchto skrytě žijících živočichů.

Podmínka č. 3 odst. a) stanovuje minimální rozsah zachovávaných stromů za účelem ochrany lesáka rumělkového dle žadatelem předložené dokumentace a biologického průzkumu. V podmínce č. 3 odst. b) krajský úřad dále stanovil povinnost žadatele ověřit aktuální výskyt ZCHD veverky obecné, žluvy hajní a lejska šedého, aby bylo vyloučeno jejich fyzické ohrožení. V souladu s touto podmínkou nelze ošetřovat stromy s obsazeným sídlem těchto ZCHD.

Podmínka č. 4 výrokové části tohoto rozhodnutí byla žadateli uložena (v návaznosti na podmínku č. 1) z důvodu zajištění možnosti průběžné kontroly dodržování podmínek tohoto rozhodnutí. Žadatel je povinen krajský úřad v průběhu realizace záměru informovat alespoň 5 pracovních dnů předem o plánovaných nezbytných opatřeních realizovaných ve smyslu podmínky č. 1-5 tohoto rozhodnutí a o všech plánovaných kontrolních dnech v rámci realizace záměru. Toto oznámení bude současně obsahovat identifikační údaje osoby, která bude v rámci realizace předmětného záměru provádět odborný dozor. Do této podmínky je pak zapracováno obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu, které zakládá mimo jiné ust. § 85 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Požadavek na každoroční hlášení o provedení činností povolených tímto rozhodnutím, stanovený v podmínce č. 5 je jednou z forem kontroly dodržování podmínek vydaného rozhodnutí a rovněž naplněním informační povinnosti uložené žadateli i správnímu orgánu ustanovením § 56 odst. 7 (věta druhá) ve vazbě na § 5b odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny. Obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu zakládá taktéž § 85 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Podmínkou č. 6 je žadateli uložena povinnost informovat krajský úřad o ukončení realizace záměru, kdy žadatel do 30 dnů od ukončení platnosti této výjimky zašle krajskému úřadu písemnou závěrečnou zprávu, ve které uvede zejména zhodnocení dodržení podmínek tohoto rozhodnutí, a která dále bude obsahovat doklady prokazující řádné splnění stanovených podmínek (např. záznamy odborného dozoru pořízené v souladu s podmínkou č. 1 bodu c. tohoto rozhodnutí a fotodokumentaci).

Časový rámec pro povolení výjimky je stanoven podmínkou č. 7 tohoto rozhodnutí v souladu s návrhem žadatele uvedeným v žádosti (31. 12. 2026), který byl ovšem s ohledem na stanovená termínová omezení prodloužen do 31. 3. 2027, a do kdy lze zásah ještě provádět.

K výroku II. tohoto rozhodnutí krajský úřad uvádí, že v případě ZCHD veverka obecná zamítl povolení výjimky v souvislosti s zákazy škodlivého zásahu podle § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, konkrétně zraňování nebo usmrcování jedinců a poškozování či ničení jejich vývojových stadií, neboť dospěl k závěru, že při stanovení podmínek výroku I. tohoto rozhodnutí nemůže k této eventualitě dojít. Výrokem II. tohoto rozhodnutí krajský úřad zamítl část žádosti o povolení výjimky u ZCHD veverka obecná, ležsek šedý a žluva hajní, ze zákazu přemísťování jimi užívaných sídel, neboť v rámci realizace záměru nejsou navržena (ani uložena) kompenzační opatření, která by vyžadovala manipulaci se sídly těchto ZCHD. Krajský úřad tedy považuje udělení výjimky z těchto zákazů za nadbytečné.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Příloha

- Příloha č. 1: Tabulka B – poloha stromů
- Příloha č. 2: Situace – část 06

Rozdělovník

Účastník řízení:

Dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Město Bohumín, Masarykova 158, 735 81 Bohumín (DS)

Na vědomí:

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Moravskoslezské, Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 876/2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)